

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อนำเสนอรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

ภาพ 7 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก มีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมและกระบวนการปฏิบัติงาน ขอบข่ายภารกิจงานทางด้านวิชาการ เครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา แกนนำเครือข่ายและการพัฒนาองค์การ คุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

2. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 45 องค์ประกอบ ดังนี้ ส่วนประกอบสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือ มีองค์ประกอบย่อย 11 องค์ประกอบ ขอบข่ายและภารกิจงานด้านวิชาการ มีองค์ประกอบย่อย 13 องค์ประกอบ กระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย มีองค์ประกอบย่อย 7 องค์ประกอบ คุณลักษณะที่ดีของผู้นำ/แกนนำ มีองค์ประกอบย่อย 8 องค์ประกอบ เทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย มีองค์ประกอบย่อย 6 องค์ประกอบ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 3 ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดพิจิตร จำนวน 1,664 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 3 จำนวน 175 โรงเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษา 175 คน ครู 175 คน) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นเป็นสัดส่วน โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 10.5 ของจำนวนโรงเรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2532. หน้า 38)

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

ลำดับที่	จังหวัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนโรงเรียน	จำนวน(คน)	
				ผู้บริหาร	ครูวิชาการ
1	กำแพงเพชร	เขต 1	46	46	46
2	นครสวรรค์	เขต 1	40	40	40
3	พิจิตร	เขต 2	36	36	36
4	อุทัยธานี	เขต 1	53	53	53
		รวม	175	175	175

ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรที่จะศึกษา ได้แก่ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก ได้แก่ ส่วนประกอบสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือ ขอบข่ายและภารกิจงานด้านวิชาการ กระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย คุณลักษณะที่ดีของผู้นำ/แกนนำ เทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานศึกษา เกี่ยวกับ ระดับที่เปิดสอน ระยะทางระหว่างสถานศึกษาที่เป็นเครือข่าย ขนาดของโรงเรียน และประเภทของสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือ จำนวนของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ และการได้รับการประเมินจาก สมศ.

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก จำนวน 45 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง รายการนั้นเห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นเห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง รายการนั้นเห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นเห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นเห็นด้วยน้อยที่สุด

โดยคำถามแบ่งเป็น 5 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 ส่วนประกอบสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือ

หมวดที่ 2 ขอบข่ายและภารกิจงานด้านวิชาการ

หมวดที่ 3 กระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย

หมวดที่ 4 คุณลักษณะที่ดีของแกนนำ

หมวดที่ 5 เทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมและกระบวนการปฏิบัติงาน ขอบข่ายภารกิจงานทางด้านวิชาการ เครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา แกนนำเครือข่ายและการพัฒนาองค์กร คุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
2. นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดขององค์ประกอบสำคัญของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก
3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กจากกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาในเอกสาร แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ แล้วจึงนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์ค่า IOC (Item Objective Congruence Index) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2532. หน้า 62) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ทุกข้อ (ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00)

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยได้นำไปทดลองใช้กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 โรงเรียน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาร์ค (บุญชม ศรีสะอาด, 2532 หน้า 96) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขต ต.ตรวจราชการที่ 3 ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง ที่จะตอบแบบสอบถาม โดยจัดส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และขอรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถาม ข้อมูลที่เป็นแบบเลือกตอบใช้วิธีแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51-5.00	หมายถึง	ต้องการให้มีรายการนั้นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51-4.50	หมายถึง	ต้องการให้มีรายการนั้นมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50	หมายถึง	ต้องการให้มีรายการนั้นปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51-2.50	หมายถึง	ต้องการให้มีรายการนั้นน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.50	หมายถึง	ต้องการให้มีรายการนั้นน้อยที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด, 2532. หน้า 100)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.50 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ข้อคำถามทั้ง 45 ข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปมีจำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

ในขั้นตอนการสร้างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก มีการดำเนินการเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การจัดทำ รูปแบบฉบับร่าง 2) การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ 3) ปรับปรุง รูปแบบ 4) จัดทำคู่มือประกอบการดำเนินการตามรูปแบบ 5) ประเมินความเหมาะสมของคู่มือฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดทำรูปแบบฉบับร่าง มีขอบข่ายของเนื้อหา ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 33 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ส่วนประกอบสำคัญของเครือข่ายความร่วมมือ

1.1.1 แกนนำ/ผู้นำเครือข่าย

1.1.2 สมาชิกเครือข่าย

1.1.3 บทบาทหน้าที่/ภาระหน้าที่

1.1.4 การมีส่วนร่วมของสมาชิก

1.1.5 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

1.1.6 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.2 ขอบข่ายและภารกิจงานด้านวิชาการ

1.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนากระบวนการ

เรียนรู้

1.2.2 การประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

1.2.3 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

1.2.4 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2.5 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

1.2.6 การจัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ

- 1.2.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.2.8 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.3 กระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย
 - 1.3.1 การวิเคราะห์ปัญหา
 - 1.3.2 การระบุจุดหมายหรือเป้าหมาย
 - 1.3.3 การจัดทำแผน
 - 1.3.4 การจัดทำงบประมาณ
 - 1.3.5 การปฏิบัติตามแผน
 - 1.3.6 การประเมินผล
 - 1.3.7 การรายงานผล
- 1.4 คุณลักษณะที่ดีของแกนนำ
 - 1.4.1 มีบุคลิกภาพ
 - 1.4.2 กระตือรือร้นในการทำงาน
 - 1.4.3 มีความคิดสร้างสรรค์
 - 1.4.4 ควบคุมอารมณ์ได้ดี
 - 1.4.5 มีความรับผิดชอบ
 - 1.4.6 มีความมุ่งมั่นในการที่จะทำงานให้สำเร็จ
- 1.5 เทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย
 - 1.5.1 การบรรยาย
 - 1.5.2 การอภิปราย
 - 1.5.3 การระดมสมอง
 - 1.5.4 การสัมมนา
 - 1.5.5 การประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 1.5.6 การปฏิบัติจริง

2. การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้

การดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยการนำร่างรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบ 5 องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย

33 องค์ประกอบ มาจัดทำเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ เพื่อสอบถามความคิดเห็นจาก ผู้บริหาร ครูวิชาการ จำนวน 22 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 22 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 33 องค์ประกอบ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก
- 3 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้เชี่ยวชาญ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 1 ผู้วิจัยได้ไปเก็บเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง ส่วนผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ได้ส่งแบบสอบถามไปให้ทางไปรษณีย์ และขอรับกลับทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนความคิดเห็น ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม คือ ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

3. ปรับปรุงรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ตามคำแนะนำของผู้บริหาร ครูวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือ

4. จัดทำคู่มือประกอบการดำเนินการตามรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

คู่มือการดำเนินการตามรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. หลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์
3. วิธีดำเนินการตามรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือฯ
4. แกนนำเครือข่ายและการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย
5. ขอบข่ายและภารกิจงานด้านวิชาการ
6. กระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย
 - 6.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
 - 6.2 การระบุเป้าหมาย

6.2.1 วิสัยทัศน์

6.2.2 พันธกิจ

6.2.3 เป้าประสงค์

6.3 การจัดทำแผน

6.3.1 การสร้างกลยุทธ์

6.3.2 การเขียนโครงการ

6.3.4 แผนปฏิบัติงาน

6.4 การจัดทำงบประมาณ

6.5 การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์

6.6 การตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงาน

6.6.1 การควบคุมกลยุทธ์

6.6.2 การประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน

6.6.3 การประเมินผลโครงการ

6.7 การรายงานผล

5. การประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

การประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญด้านคู่มือ จำนวนรวม 9 คน ประเมินความเหมาะสมของคู่มือ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญด้านคู่มือ จำนวน 9 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบ

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยถามในประเด็นที่เกี่ยวกับ ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และการเรียงลำดับของเนื้อหา การจัดรูปแบบของการพิมพ์ ความสะดวกในการนำไปใช้ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์และเนื้อหา และความเป็นประโยชน์ของคู่มือ พร้อมทั้งข้อคิดเห็นและเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ของคะแนนความคิดเห็น ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการนั้นมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการนั้นมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการนั้นปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

การดำเนินการวิจัยในตอนที่ 3 นี้ เป็นการนำรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กมาทดลองใช้จริง โดยมีการดำเนินการดังนี้ 1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างทดลองใช้รูปแบบฯ 2. สร้างความเข้าใจและชี้แจงให้ผู้บริหาร บุคลากรในสถานศึกษาที่ทดลองใช้ 3. ทดลองใช้รูปแบบโดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กใน ครั้งนี้ คือ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อนำมาใช้เป็นกรณีศึกษา ในเชิงคุณภาพ โดยจะพิจารณาจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล
2. เป็นสถานศึกษาที่มีระยะทางห่างกันไม่เกิน 15 กิโลเมตร
3. เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 1
4. เป็นสถานศึกษาที่ยินดีจะเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ

สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านวังเจดีย์ โรงเรียนบ้านเมืองพาน โรงเรียนบ้านทุ่งรวงทอง โรงเรียนบ้านเขาศิริน และโรงเรียนพิไกรวิทยา

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในตอนที่ 3 นี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่ได้ในตอนที่ 2 มาทดลองปฏิบัติจริง โดยใช้คู่มือประกอบการดำเนินการตามรูปแบบ (รายละเอียดในภาคผนวก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่ผู้วิจัยนำเสนอนี้มีดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละแห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบการบริหารและเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง
2. ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงกับผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ ปฏิทินการปฏิบัติงานวิธีดำเนินการตามคู่มือและวิธีประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการทดลอง

3. สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 โรงเรียน ดำเนินการตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ตามคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งรวงทองเป็นแกนนำเครือข่าย และได้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 (ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2548 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2549) โดยมีวิธีดำเนินการตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงวิธีดำเนินการตามรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

กิจกรรม/กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/วิธีการพัฒนา	ผลที่ได้รับ
1. การรวมกลุ่มเครือข่ายและ การเลือกแกนนำ	คัดเลือกสถานศึกษาและแกน นำเครือข่ายแบบเจาะจงจาก สถานศึกษาที่มีคุณสมบัติที่ได้ กำหนดไว้	สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่รวม ตัวเป็นเครือข่าย มีแกนนำเครือข่าย
2. การวิเคราะห์สภาพแวด ล้อมและปัญหา	1. การบรรยายและศึกษาจาก คู่มือ 2. การระดมสมอง 3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	กลุ่มเครือข่ายทราบจุดแข็งและ จุดด้อยเกี่ยวกับงานทางด้าน วิชาการ

ตาราง 3 (ต่อ)

กิจกรรม/กระบวนการ	วิธีดำเนินการ/วิธีการพัฒนา	ผลที่ได้รับ
3. การระบุจุดหมาย	1. การอภิปราย 2. การระดมสมอง 3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	ทิศทางในการพัฒนางานวิชาการ ได้แก่ - วิสัยทัศน์ - พันธกิจ - เป้าประสงค์
4. การจัดทำแผนกลยุทธ์	ระดมสมอง การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอภิปราย การบรรยายและศึกษาจาก คู่มือ	กลุ่มเครือข่ายได้แผนในการทำงานที่ประกอบด้วย แผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติการ
5. การจัดทำแผนงบประมาณ	1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2. การระดมสมอง	การจัดทำและจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการ
6. การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์	ทุกสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายดำเนินการตามแผนงาน โครงการ และแผนปฏิบัติการ	ดำเนินการตามแผนงาน โครงการ และแผนปฏิบัติการ
7. การประเมินผล	ทุกสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่าย ประเมินผลงานที่ได้จากการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ และแผนปฏิบัติการ	ผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ และแผนปฏิบัติการ
8. การรายงานผล	ทุกสถานศึกษาจัดทำรายงาน ผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ และแผนปฏิบัติการ	รายงานผลการปฏิบัติงานตาม แผนงาน โครงการ และแผน ปฏิบัติการ

ตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในสถานการณ์จริงว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ เพียงใด และมีปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอะไรบ้าง โดยได้ดำเนินการต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินผลการใช้รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ทดลองใช้รูปแบบฯ จำนวน 15 คน จาก 5 โรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ
2. ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการใช้รูปแบบฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในตอนี่ 4 มีดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาก่อนนำไปใช้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีประโยชน์มากที่สุด

ระดับ 4 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีประโยชน์มาก

ระดับ 3 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีความเป็นประโยชน์ปานกลาง

ระดับ 2 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีความเป็นประโยชน์น้อย

ระดับ 1 หมายความว่า รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการประเมินรูปแบบฯนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้วยตัวเอง

ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะนั้น ได้ดำเนินการโดยผู้วิจัยจัดการประชุมกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ร่วมทดลองการใช้รูปแบบได้แสดงความคิดเห็น แล้วสรุปเป็นภาพรวม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ของคะแนนความคิดเห็น ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีความเป็นประโยชน์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีความเป็นประโยชน์ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีความเป็นประโยชน์ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีความเป็นประโยชน์น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสม หรือมีความเป็นไปได้ หรือมีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่ม นำมาสังเคราะห์สรุปรวบรวมเป็นความคิดเห็น เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม คือ ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

